



АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«21» серпня 2023 року

№ 60/107-р/к

справа № 233/60/9-рп/к.23

м. Київ

*Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу*

Комунальне підприємство «Чернігівське міжміське бюро технічної інвентаризації» Чернігівської обласної ради (далі – КП «Чернігівське МБТІ», Підприємство) у період з травня 2018 року по квітень 2023 року займало в межах м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року, з часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.

КП «Чернігівське МБТІ» у період з травня 2018 року по квітень 2023 року встановлювало завищену вартість послуг (робіт) із надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01.01.2013.

За результатом розгляду справи № 233/60/9-рп/к.23 такі дії КП «Чернігівське МБТІ» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року, що є порушенням, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

На КП «Чернігівське МБТІ» накладено штраф у розмірі 20 000,00 (двадцять тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 233/60/9-рп/к.23 про порушення КП «Чернігівське МБТІ» законодавства про захист економічної конкуренції та подання Відділу досліджень і розслідувань в Чернігівській області від 27.07.2023 № 60-03/171п з попередніми висновками у зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

(1) На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 20.03.2020 № 13-01/273 (вх. від 23.03.2020 №75-01/15К/396) Чернігівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Чернігівське ТВ) проводило у межах Чернігівської області дослідження ринку послуг з надання інформації про державну

реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року (далі – Послуги).

(2) Під час проведення вказаного дослідження Чернігівським ТВ було направлено до:
- КП «Чернігівське МБТІ» вимогу про надання інформації від 28.04.2020 № 75-02/588/649;
- Чернігівської обласної ради лист щодо надання інформації від 29.04.2020 № 75-02/592/655.

(3) Інформацію на лист Чернігівська обласна рада надала листом від 06.05.2020 № 02-03/400 (вх. Чернігівського ТВ від 06.05.2020 № 75-01/525/663).

(4) Відповідно до розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (зі змінами) з 02 червня 2020 року функції Чернігівського ТВ, передбачені Положенням про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 30 березня 2001 року за № 291/5481(зі змінами), виконує Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (попередня назва – Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України) (далі – Відділення).

(5) Інформацію на зазначену вище вимогу КП «Чернігівське МБТІ» надало листами від 11.09.2020 б/н (вх. Відділення від 15.09.2020 № 60-01/3398) та від 17.09.2020 № 635 (вх. Відділення від 21.09.2020 № 60-01/3485).

(6) Відділенням КП «Чернігівське МБТІ» направлено вимогу від 08.08.2022 № 60-02/2085 про надання інформації.

(7) Відповідь на вказану вимогу Підприємство надало листом від 19.08.2022 № 88 (вх. від 26.08.2022 № 60-01/1380).

(8) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 09.02.2023 № 60/9-рп/к розпочато розгляд справи № 233/60/9-рп/к.23 за ознаками вчинення КП «Чернігівське МБТІ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом першим частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг із надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяження, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року в межах м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

(9) Листом від 10.02.2023 № 60-02/689 на адресу КП «Чернігівське МБТІ» (14017, Чернігівська обл., м. Чернігів, пр-т Перемоги, буд. 33) було направлено копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 09.02.2023 № 60/9-рп/к про початок розгляду справи № 233/60/9-рп/к.23.

(10) Відділенням КП «Чернігівське МБТІ» направлено вимогу від 27.03.2023 № 60-02/1509 про надання інформації.

(11) Відповідь на вказану вимогу Підприємство надало листом від 12.04.2023 № 40 (вх. Відділення від 19.04.2023 № 60-01/1319).

(12) Листом від 31.07.2023 № 60-02/3303 до КП «Чернігівське МБТІ» (вручено 02.08.2023 відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення) було надіслано копію подання від 27.07.2023 № 60-03/171п про попередні висновки у справі № 233/60/9-рп/к.23 (далі – Подання).

(13) У відповідь на Подання КП «Чернігівське МБТІ» листами від 07.08.2023 № 57 (вх. Відділення від 09.08.2023 № 60-01/2684) та від 10.08.2023 № 58 (вх. Відділення від 11.08.2023 № 60-01/2717) повідомило, що Підприємство визнає порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року; з 10.08.2023 відповідно до наказу Підприємства від 10.08.2023 № 2 порушення припинено та одночасно Підприємство звернулось з проханням до Відділення застосувати до них мінімально можливий розмір штрафу, з метою збереження їх фінансової спроможності. Інших зауважень або заперечень до змісту Подання КП «Чернігівське МБТІ» не надало.

2. Відповідач

(14) Відповідачем у справі є КП «Чернігівське МБТІ» (14017, Чернігівська обл., м. Чернігів, пр-т Перемоги, буд. 33; ідентифікаційний код юридичної особи 03358162).

(15) Відповідно до статуту КП «Чернігівське МБТІ», затвердженого наказом начальника Управління комунального майна Чернігівської обласної ради від 01.03.2018 № 28 у новій редакції (далі – Статут), Підприємство є юридичною особою, самостійним суб'єктом господарювання, унітарним комунальним комерційним підприємством, має самостійний баланс, рахунки в установах банків, штамп, бланки і печатку зі своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом.

(16) Підприємство створене в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області і входить до сфери управління Управління комунального майна Чернігівської обласної ради. Засновником Підприємства є Чернігівська обласна рада.

(17) КП «Чернігівське МБТІ» створене з метою здійснення господарської діяльності, пов'язаної із задоволенням попиту юридичних та фізичних осіб у послугах Підприємства, одержання від своєї діяльності прибутку та задоволення за рахунок цього соціально-економічних інтересів Засновника і трудового колективу Підприємства у відповідності з чинним законодавством України.

(18) На території Чернігівської області підприємство має виробничі ділянки, які знаходяться в м. Мена, смт Березна, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка.

(19) Згідно з даними із Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань видами діяльності КП «Чернігівське МБТІ» за КВЕД є: 71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах (основний); 82.19 Фотокопіювання, підготування документів та інша спеціалізована допоміжна офісна діяльність; 84.23 Діяльність у сфері юстиції та правосуддя; 55.20 Діяльність засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання; 68.31 Агентства нерухомості; 69.10 Діяльність у сфері права; 74.90 Інша професійна, наукова та технічна діяльність, н. в. і. у.

(20) Дата державної реєстрації: 25.12.1996, дата запису: 02.11.2005, номер запису: 10641200000002806.

(21) Одними з основних напрямків діяльності Підприємства згідно із Статутом є:

- технічна інвентаризація об'єктів нерухомого майна;
- державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень;
- проведення землепорядних робіт;
- проведення судових будівельно-технічних експертиз щодо дослідження об'єктів нерухомості, будівельних матеріалів, конструкцій, відповідних документів, визначення порядку користування земельними ділянками та поділу нерухомості;
- проведення експертизи з питань, пов'язаних із матеріалами технічної інвентаризації;
- виконання робіт по створенню і використанню банку даних по операціях з нерухомістю і земельними ділянками;
- зберігання, оновлення і поповнення технічної документації на об'єкти нерухомого майна;
- надання платних послуг населенню по видачі матеріалів довідкового характеру з використанням архівних даних.

(22) Тобто, КП «Чернігівське МБТІ» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. Нормативно-правове регулювання

(23) Відносини, що виникають у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, регулюються Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – Закон), Інструкцією про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна, затвердженою наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.05.2001 № 127, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.07.2001 за № 582/5773 (у редакції наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 26.07.2018 № 186, який набрав чинності з 15.01.2019) (далі – Інструкція), та іншими нормативно-правовими актами України.

(24) Згідно із пунктом 1 частини першої статті 2 Закону *державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень* (далі – державна реєстрація прав) - офіційне визнання і підтвердження державою фактів набуття, зміни або припинення речових прав на нерухоме майно, обтяжень таких прав шляхом внесення відповідних відомостей до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

(25) Пунктом 2 частини першої статті 2 Закону передбачено, що *Державний реєстр речових прав на нерухоме майно* (далі – Державний реєстр прав) - єдина державна інформаційна система, що забезпечує обробку, збереження та надання відомостей про зареєстровані речові права на нерухоме майно та їх обтяження.

(26) Відповідно до абзацу першого пункту 3 частини третьої статті 10 Закону державний реєстратор під час проведення державної реєстрації прав, що виникли в установленому законодавством порядку до 1 січня 2013 року, а також під час проведення державної реєстрації прав, які набуваються з прав, що виникли в установленому законодавством порядку до 1 січня 2013 року, обов'язково запитує від органів влади, підприємств, установ та організацій, які відповідно до законодавства проводили оформлення та/або реєстрацію прав, інформацію (довідки, засвідчені в установленому законодавством порядку копії документів тощо), необхідну для такої реєстрації, у разі відсутності доступу до відповідних носіїв інформації, що містять відомості, необхідні для проведення державної реєстрації прав, чи у разі відсутності необхідних відомостей в єдиних та державних реєстрах, доступ до яких визначено цим

Законом, та/або у разі, якщо відповідні документи не були подані заявником, крім випадків, коли державна реєстрація прав здійснюється у зв'язку із вчиненням нотаріальної дії та такі документи були надані у зв'язку з вчиненням такої дії.

(27) Частиною першою статті 6 Закону передбачено, що організаційну систему державної реєстрації прав становлять:

- 1) Міністерство юстиції України та його територіальні органи;
- 2) суб'єкти державної реєстрації прав:
 - виконавчі органи сільських, селищних та міських рад, Київська, Севастопольська міські, районні, районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації;
- 3) державні реєстратори прав на нерухоме майно (далі – державні реєстратори).

(28) Тобто, для отримання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяження, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року, фізичним та юридичним особам необхідно звернутись до суб'єкта господарювання, який виконував функції державного реєстратора і у якого зберігаються відомості про державну реєстрацію права власності та інших речових прав на нерухоме майно на паперових носіях.

(29) Наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 08.04.2004 № 76 затверджено Методичні рекомендації з питань застосування норм часу на роботи та послуги, що виконуються бюро технічної інвентаризації України (далі – Методичні рекомендації).

(30) Згідно з пунктом 1.1 Методичних рекомендацій вони є посібником до Збірника норм часу на роботи та послуги, що виконуються бюро технічної інвентаризації України, затвердженого наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 21.11.2003 № 198, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12.02.2004 за № 188/8787 (далі – Збірник норм часу).

(31) Відповідно до пункту 1.2 Методичних рекомендацій вони мають роз'яснювальний, інформаційний характер, деталізують порядок та методику застосування норм часу у процесі формування цін на послуги, що надаються населенню України.

(32) Пунктом 1.12 Методичних рекомендацій передбачено, що кожне бюро технічної інвентаризації самостійно розраховує вартість однієї норми часу для встановлення рівня тарифу.

(33) Згідно з пунктом 1.4 Методичних рекомендацій норми часу **враховують усі витрати**, які необхідні для виконання робіт у повному обсязі із збереженням технологічного процесу.

(34) Крім цього, пунктами 5 та 6 розділу «Загальні положення» Збірника норм часу передбачено, що у таких нормах часу **враховано витрати часу для підготовки робочого місця, одержання завдання, одержання матеріалів постійного зберігання і здачі їх після завершення робіт та оформлення відомостей виконаних робіт.**

(35) Для керівників груп (контролерів) **враховано витрати часу на видачу завдань, визначення обсягів виконаних робіт, проведення навчань працівників груп, ведення обліку журналів польового контролю та журналів виїзду виконавців на об'єкти, ведення звітності групи, забезпечення якісного виконання робіт.**

(36) Відповідно до пункту 9 розділу «Загальні положення» Збірника норм часу норми часу на виконання робіт з технічної інвентаризації, оцінки та реєстрації майнових комплексів, об'єктів сільськогосподарських підприємств тощо визначаються з урахуванням цих норм.

(37) Збірник норм часу, у редакції яка діє з 10.07.2015 по теперішній час, складається з п'яти розділів, а саме:

1. Технічна інвентаризація і паспортизація об'єктів нерухомого майна, оцінка і переоцінка будинків, будівель і споруд.
2. Складання довідок, розрахунків ідеальних часток, розподіл об'єкта.
3. Інші роботи.
4. Технічна інвентаризація зелених насаджень.
5. Технічна інвентаризація інженерних мереж.

(38) Згідно з пунктом 1 розділу «Загальні положення» Збірника норм часу дія цього збірника поширюється на суб'єктів господарювання, які здійснюють технічну інвентаризацію об'єктів нерухомого майна.

(39) Параграфом 2.3 розділу 2 «Складання довідок, розрахунків ідеальних часток, розподіл об'єкта» Збірника норм часу визначено:

Параграф	Зміст роботи	Одиниця виміру	Виконавці	Норма часу (год.)
1	2	3	4	5
2.3	Формування, друкування та видання довідки про наявність зареєстрованого права власності на об'єкт нерухомості на одне прізвище	Довідка	Виконавець	0,761
			Контролер	0,089
	те саме, за кожне прізвище	Прізвище	Виконавець	0,099
			Контролер	0,015
	електронна версія довідки про наявність зареєстрованого права власності на об'єкт нерухомості	Довідка	Виконавець	0,250

(40) Відповідно до пункту 1.3 розділу 1 «Загальні положення» Методичних рекомендацій норми часу, викладені в Збірнику норм часу, діють на території України і розповсюджуються на послуги, що надаються комунальними підприємствами бюро технічної інвентаризації

4. Визначення монопольного (домінуючого) становища

(41) Визначення становища КП «Чернігівське МБТІ» на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року в межах м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області, здійснено відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженій розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики та статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

(42) Як передбачено пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, було обрано та застосовано виходячи з фактичних обставин справи, зокрема: особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо

4.1. Встановлення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(43) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання, група суб'єктів господарювання, конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання.

(44) Тобто, об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- Підприємство;
- послуги з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року.

Інша господарська діяльність КП «Чернігівське МБТІ», крім надання Послуг, не є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

4.2.1. Складання переліку товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання і які мають ознаки одного товару, товарної групи

(45) Згідно з пунктами 4.1 та 4.2 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

(46) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

(47) Предметом розгляду справи № 233/60/9-рп/к.23 є дії КП «Чернігівське МБТІ» щодо встановлення завищеної вартості послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяження, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року, які були визначені як такі, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

(48) Отже, товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище Підприємства, є послуги з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року.

4.2.2. Складання переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів) товарів (товарних груп)

(49) Чернігівська обласна рада листом від 06.05.2020 № 02-03/400 (вх Чернігівського ТВ від 06.05.2020 № 75-01/525/663) повідомила, що вона не приймала рішення про надання статусу зберігачів інвентаризаційних справ об'єктів нерухомого майна.

(50) За інформацією КП «Чернігівське МБТІ» (листи від 11.09.2020 б/н (вх. Відділення від 15.09.2020 № 60-01/3398), від 17.09.2020 № 635 (вх. Відділення від 21.09.2020 № 60-01/3485), від 19.08.2022 № 88 (вх. від 26.08.2022 № 60-01/1380) та від 12.04.2023 № 40 (вх. Відділення від 19.04.2023 № 60-01/1319), Підприємство здійснює ведення та

зберігання реєстрових книг, інвентаризаційних та реєстраційних справ на об'єкти нерухомого майна за власний кошт.

(51) При цьому, оскільки проведення державної реєстрації прав у межах території однієї адміністративно-територіальної одиниці реєстраторами **декількох БТІ не допускається**, а до 01 січня 2013 року БТІ здійснювали державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно **на паперових носіях**, така інформація наявна лише у Підприємства.

(52) З огляду на зазначене, учасниками ринку послуг із надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяження, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року в межах м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області, є:

- продавець (виконавець) – КП «Чернігівське МБТІ»;
- покупці (споживачі) – фізичні та юридичні особи, які користуються послугою з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року Підприємства.

4.3. Визначення товарних меж ринку

(53) У пункті 1.3 Методики визначено, що:

- *ринок товару (товарний ринок)* – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція;
- *товарні межі ринку* – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

(54) Згідно з пунктами 5.1 та 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

(55) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

(56) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

(57) З урахуванням тієї обставини, що обов'язковою умовою для проведення державної реєстрації прав, що виникли в установленому законодавством порядку до 1 січня 2013 року, а також під час проведення державної реєстрації прав, які набуваються з прав, що виникли в установленому законодавством порядку до 1 січня 2013 року, є отримання державним реєстратором від органів влади, підприємств, установ та організацій, які відповідно до

законодавства проводили оформлення та/або реєстрацію прав, інформації (довідки, засвідчених в установленому законодавством порядку копій документів тощо), необхідної для такої реєстрації, послуги з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року, за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару не мають еквівалентних товарів-замінників.

(58) У зв'язку з чим, товарними межами ринку, який досліджується, є послуги з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року

4.4 Визначення територіальних (географічних) меж ринку

(59) У пункті 1.3 Методики визначено, що *територіальні (географічні) межі ринку* – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

(60) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належить до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

(61) При остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.

(62) До 01 січня 2013 року діяло Тимчасове положення про порядок державної реєстрації права власності та інших речових прав на нерухоме майно, затверджене наказом Міністерства юстиції України від 07.02.2002 № 7/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 28.07.2010 № 1692/5), зареєстроване в Міністерстві юстиції України 18.02.2002 за № 157/6445 (далі – Тимчасове положення).

(63) Пунктом 1.3 Тимчасового положення передбачалось, що державна реєстрація проводиться реєстраторами бюро технічної інвентаризації (далі – БТІ) у межах визначених адміністративно-територіальних одиниць, обслуговування на території яких здійснюється БТІ, створеними до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» та інших законодавчих актів України» та підключеними до Реєстру прав власності на нерухоме майно. Проведення державної реєстрації прав у межах території однієї адміністративно-територіальної одиниці реєстраторами декількох БТІ не допускається.

(64) За інформацією КП «Чернігівське МБТІ», наданою листами від 11.09.2020 б/н (вх. Відділення від 15.09.2020 № 60-01/3398), від 17.09.2020 № 635 (вх. Відділення від 21.09.2020 № 60-01/3485), від 19.08.2022 № 88 (вх. від 26.08.2022 № 60-01/1380) та від 12.04.2023 № 40 (вх. Відділення від 19.04.2023 № 60-01/1319), Підприємство здійснювало державну реєстрацію права власності на нерухоме майно до 01 січня 2013 року на території м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області.

(65) Отже, територіальними (географічними) межами досліджуваного ринку є територія в межах м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області.

4.5 Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

(66) У пункті 1.3 Методики визначено, що *часові межі ринку* – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.

(67) Відповідно до пунктів 7.1 та 7.2 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

(68) У випадках, коли період повного обороту авансованого капіталу у виробництві відповідного товару є більшим, ніж один рік, як часові межі ринку як правило визначається проміжок часу, який дорівнює від одного до трьох зазначених періодів обороту капіталу.

(69) Часові межі досліджуваного ринку визначалися виходячи з мети розслідування та охоплюють період вчинення КП «Чернігівське МБТІ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а саме: встановлення завищеної вартості послуг Підприємства з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року.

(70) Враховуючи зазначене, часовими межами досліджуваного ринку визначено період з **травня 2018 року** (дата наказу начальника КП «Чернігівське МБТІ», яким було встановлено завищену (економічно необґрунтовану) вартість послуг Підприємства з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року) **по квітень 2023 року** (дата останньої відповіді КП «Чернігівське МБТІ»), тобто проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

4.6 Визначення потенційних конкурентів

(71) Згідно з пунктом 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

(72) Як було зазначено вище, Чернігівська обласна рада листом від 06.05.2020 № 02-03/400 (вх Чернігівського ТВ від 06.05.2020 № 75-01/525/663) повідомила, що вона не приймала рішення про надання статусу зберігачів інвентаризаційних справ об'єктів нерухомого майна.

(73) За інформацією КП «Чернігівське МБТІ» (листи від 11.09.2020 б/н (вх. Відділення від 15.09.2020 № 60-01/3398), від 17.09.2020 № 635 (вх. Відділення від 21.09.2020 № 60-01/3485), від 19.08.2022 № 88 (вх. від 26.08.2022 № 60-01/1380) та від 12.04.2023 № 40 (вх. Відділення від 19.04.2023 № 60-01/1319), Підприємство здійснює ведення та зберігання реєстрових книг, інвентаризаційних та реєстраційних справ на об'єкти нерухомого майна за власний кошт

(74) При цьому, оскільки проведення державної реєстрації прав у межах території однієї адміністративно-територіальної одиниці реєстраторами **декількох БТІ не допускається**, а до

01 січня 2013 року БТІ здійснювали державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно **на паперових носіях**, така інформація наявна лише у Підприємства.

(75) З огляду на зазначене, у період з травня 2018 року по квітень 2023 року КП «Чернігівське МБТІ» було єдиним виконавцем послуг із надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяження, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року в межах м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області.

4.7 Визначення бар'єрів вступу на ринок

(76) Пунктом 1.3 Методики визначено, що бар'єри вступу на ринок – обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.

(77) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

(78) Згідно з пунктами 1.4 та 1.5 Інструкції в редакції, яка діяла до 04.01.2013, технічну інвентаризацію новозбудованих (реконструйованих) та наявних об'єктів виконують за рахунок замовників комунальні підприємства - бюро технічної інвентаризації. На підставі матеріалів технічної інвентаризації складаються інвентаризаційні справи та технічні паспорти. Матеріали технічної інвентаризації є майном бюро технічної інвентаризації та слугують підставою для надання інформації згідно з чинним законодавством.

(79) Відповідно до пункту 1.7 Тимчасового положення державна реєстрація прав проводиться реєстратором БТІ за наявності матеріалів технічної інвентаризації, підготовлених тим БТІ, реєстратор якого проводить державну реєстрацію прав на цей об'єкт.

(80) Тобто, бар'єром вступу на ринок послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року, є виключне надання КП «Чернігівське МБТІ» цих послуг, обумовлене оформленням прав на нерухоме майно та їх обтяжень до 01.01.2013 саме Підприємством відповідно до чинного на той час законодавства.

(81) Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 28.12.2012 № 658, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28.12.2012 за № 2212/22524, до Інструкції внесені зміни та доповнення, зокрема:

- технічна інвентаризація об'єктів нерухомого майна проводиться суб'єктами господарювання, у складі яких працює один або більше виконавців робіт з технічної інвентаризації, які пройшли професійну атестацію у Мінрегіоні України (абзац перший пункту 1.4 Інструкції);
- інвентаризаційна справа формується і ведеться на кожен об'єкт нерухомого майна на весь час його існування та зберігається в органі державної реєстрації прав за місцезнаходженням такого об'єкта (пункт 1.5 Інструкції).

(82) Отже, із втратою чинності Тимчасового положення, а також внесенням відповідних змін та доповнень до Інструкції з 01.01.2013 на ринку робіт з технічної інвентаризації поряд з комунальними БТІ отримали право діяти й інші суб'єкти господарювання.

(83) Втім, на зазначеній території до 31.12.2012 технічну інвентаризацію об'єктів нерухомого майна здійснювало КП «Чернігівське МБТІ», тому інформація про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року, наявна лише у Підприємства..

4.8 Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(84) Відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

(85) Таким чином, КП «Чернігівське МБТІ», в період з **травня 2018 року по квітень 2023 року** займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року в межах м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області, з часткою 100%, оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.

5. Обставини справи

(86) Листами від 11.09.2020 б/н (вх. Відділення від 15.09.2020 № 60-01/3398), від 17.09.2020 № 635 (вх. Відділення від 21.09.2020 № 60-01/3485), від 19.08.2022 № 88 (вх. від 26.08.2022 № 60-01/1380) та від 12.04.2023 № 40 (вх. Відділення від 19.04.2023 № 60-01/1319), КП «Чернігівське МБТІ» повідомило, що вартість Послуг Підприємства формувалася виходячи з норм часу на виготовлення довідки, яка визначалася згідно із Збірником норм часу, та вартості 1-ї норми часу, що затверджувалась наказом директора Підприємства.

(87) До норм часу у разі скорочення терміну їх виконання, за згодою сторін: для населення - до 3-х діб, для інших споживачів - до 10 діб застосовувався коефіцієнт 2.

(88) КП «Чернігівське МБТІ» для фізичних та юридичних осіб встановлювалася різна вартість 1-ї норми часу.

(89) За інформацією КП «Чернігівське МБТІ», у період дії державного регулювання цін (тарифів), при встановленні Чернігівською обласною державною адміністрацією тарифів на інвентаризацію нерухомого майна, що здійснювалися Підприємством, з метою зменшення фінансового навантаження на населення при встановленні тарифів для населення враховувався мінімальний відсоток рентабельності, для інших споживачів – відсоток рентабельності враховувався більший, тому і встановлювалися окремі тарифи для населення та інших споживачів.

(90) У період з травня 2018 року по квітень 2023 року, в який державне регулювання тарифів було відсутнє, КП «Чернігівське МБТІ» продовжило встановлювати різну вартість 1-ї норми часу на роботи та послуги, що виконувалися Підприємством для фізичних та юридичних осіб

(91) Згідно з наданими Підприємством калькуляціями розрахунку вартості 1-ї норми часу на роботи та послуги, що виконуються КП «Чернігівське МБТІ», вбачається, що при розрахунку вартості 1-ї норми часу, як для населення, так і для інших споживачів, всі статті витрат собівартості є однаковими.

(92) При цьому, при визначенні вартості 1-ї норми часу для населення враховано рівень рентабельності в розмірі 1%, для інших споживачів – 7%.

(93) Тобто, вартість 1-ї норми часу для населення та інших споживачів відрізнялася лише величиною прибутку.

(94) КП «Чернігівське МБТІ» повідомило, що вартість 1-ї норми години Підприємства становила (з ПДВ):

з 21.05.2018 по 12.04.2023 (накази від 17.05.2018 № 25 та від 08.07.2019 № 20)

- для населення – 130,68 грн,
- для інших споживачів – 138,44 грн;

(95) При цьому, починаючи з 21.05.2018 КП «Чернігівське МБТІ» під час розрахунку вартості Послуг застосовувало із Збірника норм часу такі роботи, а вартість Послуг була наступною:

Період	Вартість 1-ї норми часу нас/інші спож., (грн)	Вартість Послуг нас/інші спож., (грн)	Загальна кількість норм часу, год	Пункти, що застосовувались Підприємством при формуванні Послуг
з 21.05.2018 по 12.04.2023	130,68/138,44	127,00/135,00	0,97	п.п. 2.3, 2.9є, 3.9 Збірника норм часу

(96) За результатами аналізу розрахунків Відділенням встановлено наступне.

(97) У період з 21.05.2018 по 12.04.2023 загальна кількість норми часу надання КП «Чернігівське МБТІ» Послуги становила 0,97 год. (параграфи 2.3, 2.9є та 3.9 Збірника норм часу).

(98) КП «Чернігівське МБТІ» до вартості Послуг безпідставно включило роботи, які не передбачені розділом 2 «Складання довідок, розрахунок ідеальних часток, розподіл об'єкта» Збірника норм часу, а передбачені розділом 3 «Інші роботи», а саме параграф 3.9 - таксування виконаних робіт (норма часу - 0,050 год.).

(99) Також, Підприємство до розрахунку Послуг безпідставно включило роботу «підшивання документів у справу» з нормою часу 0,065 год. (0,055 год. + 0,010 год.) (параграф 2.9 Збірника норм часу), яка не є окремим самостійним видом роботи, а входить до складу роботи «Розподіл одного домоволодіння на два і більше домоволодіння».

(100) Водночас, згідно із Збірником норм часу параграфом 2.3 розділу «Складання довідок, розрахунок ідеальних часток, розподіл об'єкта» визначені загальні норми часу на роботу «формування, друкування та видання довідки про наявність зареєстрованого права власності на об'єкт нерухомості на одне прізвище становить **0,850 год. за довідку** (у тому числі, норма часу для виконавця - 0,761 год. та для контролера – 0,089 год).

(101) З огляду на те, що предметом діяльності КП «Чернігівське МБТІ» є, зокрема, надання Послуг, та Підприємство у період з травня 2018 року по квітень 2023 року не було окремо визначеною юридичною особою публічного права, яка здійснює зберігання інвентаризаційної справи за місцем розташування об'єкта нерухомого майна та не проводить роботи з технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна, тобто не було зберігачем у розумінні поняття зберігача, визначеного Інструкцією, КП «Чернігівське МБТІ» підпадало під дію Збірника норм часу, норми часу якого **враховують всі витрати**, які необхідні для виконання робіт в повному обсязі із збереженням технологічного процесу.

(102) Крім того, необхідно звернути увагу на те, що кожен розділ Збірника норм часу

присвячений **окремому виду робіт та послуг** (технічна інвентаризація, складання довідок, інші роботи тощо).

(103) При цьому, поділ розділу 2 «Складання довідок, розрахунок ідеальних часток, розподіл об'єкта» Збірника норм часу на окремі параграфи є логічною дією яка передбачає, що для виготовлення певного виду довідки **достатньо змісту робіт, які містяться у відповідному спеціалізованому параграфі цього розділу.**

(104) Також варто зазначити, що Збірник норм часу наразі є єдиним нормативним документом, яким можуть керуватись БТІ під час розрахунку кількості норм часу, необхідних для надання Послуг.

(105) Отже, включення додаткових робіт при наданні Послуг призводить до збільшення загальних норм часу та, як наслідок, завищення в цілому вартості Послуг.

(106) Так, при розрахунку вартості Послуг КП «Чернігівське МБТІ» у період з 21.05.2018 по 12.04.2023:

- завищило загальні норми часу (год) на 0,12 год. (0,97 год. – 0,85 год.) за довідку на одне прізвище,
- що призвело до завищення в цілому вартості Послуг:
 - для населення – **на 15,92 грн;**
 - для інших споживачів – **на 17,33 грн.**

(107) Згідно з інформацією, наданою КП «Чернігівське МБТІ» від 11.09.2020 б/н (вх. Відділення від 15.09.2020 № 60-01/3398), від 17.09.2020 № 635 (вх. Відділення від 21.09.2020 № 60-01/3485), від 19.08.2022 № 88 (вх. від 26.08.2022 № 60-01/1380) та від 12.04.2023 № 40 (вх. Відділення від 19.04.2023 № 60-01/1319), кількість наданих Послуг населенню та іншим споживачам становила:

- 2018 рік – 1680 довідок населенню, 48 – іншим споживачам;
- 2019 рік – 2055 довідок населенню, 35 – іншим споживачам;
- 2020 рік – 657 довідок населенню, 61 – іншим споживачам;
- 2021 рік – 795 довідок населенню, 25 – іншим споживачам;
- 2022 рік – 49 довідок населенню, 24 – іншим споживачам;
- січень-березень 2023 – 0 довідок населенню, 0 – іншим споживачам.

(108) Отже, у період з 21.05.2018 по 31.03.2023 КП «Чернігівське МБТІ» при наданні населенню та іншим споживачам Послуг за завищеною вартістю заподіяло шкоду споживачам **на суму 76 057,79 грн** (без урахування скороченого терміну виконання робіт):

Період	Вартість Послуг нас./інші, (грн)	Кількість наданих Послуг нас./інші, (довідок)	Завищена вартість Послуг нас./інші, (грн за 1 довідку)	Загальна завищена вартість наданих Послуг, нас./інші (грн)
з 21.05.2018 по 31.03.2023	127,00/135,00	4587/175	15,92/17,33	73 025,04/3 032,75

6. Кваліфікація дій відповідача та висновки у справі.

(109) З огляду на те, що по 31.12.2012 державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, а також технічну інвентаризацію об'єктів нерухомого майна на території м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області здійснювало лише КП «Чернігівське

МБТІ», інформація про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року, наявна лише у Підприємства.

(110) За відсутності конкуренції на ринку Послуг, споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг крім, як у Підприємства.

(111) При цьому, відсутність конкуренції на ринку Послуг на території м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області, позбавляє КП «Чернігівське МБТІ» необхідності досягати переваг над іншими суб'єктами господарювання, за рахунок власних досягнень (наприклад спонукання споживачів до отримання послуг саме Підприємства).

(112) Наведені дії КП «Чернігівське МБТІ» були б неможливими за умов існування конкуренції на вказаному ринку, адже в такому випадку споживач міг би відмовитись від послуг Підприємства, яке встановлює необґрунтовано завищені ціни, та обрати іншого надавача таких послуг.

(113) У випадку ж відсутності конкуренції на відповідному ринку і, як наслідок, відсутності у споживачів КП «Чернігівське МБТІ» альтернативи щодо придбання Послуг, інакше ніж у Підприємства, вищезазначені дії призводять до настання негативних наслідків для споживачів (сплати завищеної вартості Послуг).

(114) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(115) Згідно з пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

(116) Пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.

(117) Таким чином, дії КП «Чернігівське МБТІ», які полягають у встановленні завищеної вартості послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяження, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяження, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року у межах м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

6. Заперечення відповідача та їх спростування

(118) У відповідь на Подання КП «Чернігівське МБТІ» листами від 07.08.2023 № 57 (вх. Відділення від 09.08.2023 № 60-01/2684) та від 10.08.2023 № 58 (вх. Відділення від 11.08.2023 № 60-01/2717) повідомило, що Підприємство визнає порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року; з 10.08.2023 відповідно до наказу Підприємства від 10.08.2023 № 2 порушення припинено та одночасно Підприємство звернулось з проханням до Відділення застосувати до них мінімально можливий розмір штрафу, з метою збереження їх фінансової спроможності. Інших зауважень або заперечень до змісту Подання КП «Чернігівське МБТІ» не надало.

7. Остаточні висновки у справі

(119) Отже, зібраними у справі доказами доводиться висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії КП «Чернігівське МБТІ», які полягають у встановленні у період з травня 2018 року по квітень 2023 року завищеної вартості послуг (робіт) із надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01.01.2013, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг із надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01.01.2013 в межах м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

(120) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

8. Визначення відповідальності відповідача

(121) Згідно з абзацом другим частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього закону накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(122) Відповідно до інформації головного управління Державної податкової служби у Чернігівській області, наданої листом від 04.08.2023 № 3963/5/25-01-04-03-04 (вх. Відділення від 07.08.2023 № 60-01/1259кі), чистий дохід (виручка) КП «Чернігівське МБТІ» за 2022 рік становить [630 700,00 (шістсот тридцять тисяч сімсот) гривень – інформація з обмеженим доступом].

(123) При визначенні розміру штрафу враховано наступні обставини:

- порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку КП «Чернігівське МБТІ» Відділенням виявлено вперше;
- КП «Чернігівське МБТІ» визнало порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

- порушення Підприємством припинено з 10.08.2023.

Враховуючи наведене та керуючись статтями 7, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 та 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами та доповненнями), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що комунальне підприємство «Чернігівське міжміське бюро технічної інвентаризації» Чернігівської обласної ради (ідентифікаційний код юридичної особи 03358162; м. Чернігів, Чернігівська обл.) у період з **травня 2018 року по квітень 2023 року** займало в межах м. Чернігів, м. Мена, м. Сновськ, смт Ріпки, смт Куликівка; Менського та Сновського районів (наразі Корюківського району); Ріпкинського та Куликівського районів (наразі Чернігівського району) Чернігівської області монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року, з часткою 100%, оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.

2. Визнати дії комунального підприємства «Чернігівське міжміське бюро технічної інвентаризації» Чернігівської обласної ради (ідентифікаційний код юридичної особи 03358162; м. Чернігів, Чернігівська обл.), які полягають у встановленні в період з травня 2018 року по квітень 2023 року завищеної вартості послуг (робіт) із надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01.01.2013, порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом першим частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, що виникли в установленому законодавством порядку до 01 січня 2013 року, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

3. За порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на комунальне підприємство «Чернігівське міжміське бюро технічної інвентаризації» Чернігівської обласної ради (ідентифікаційний код юридичної особи 03358162; м. Чернігів, Чернігівська обл.) штраф у розмірі 20 000,00 (двадцять тисяч) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Згідно з частиною восьмою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

**Голова адміністративної колегії –
голова відділення**

О. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ